

CENTRUL PENTRU
**JURNALISM
INDEPENDENT**

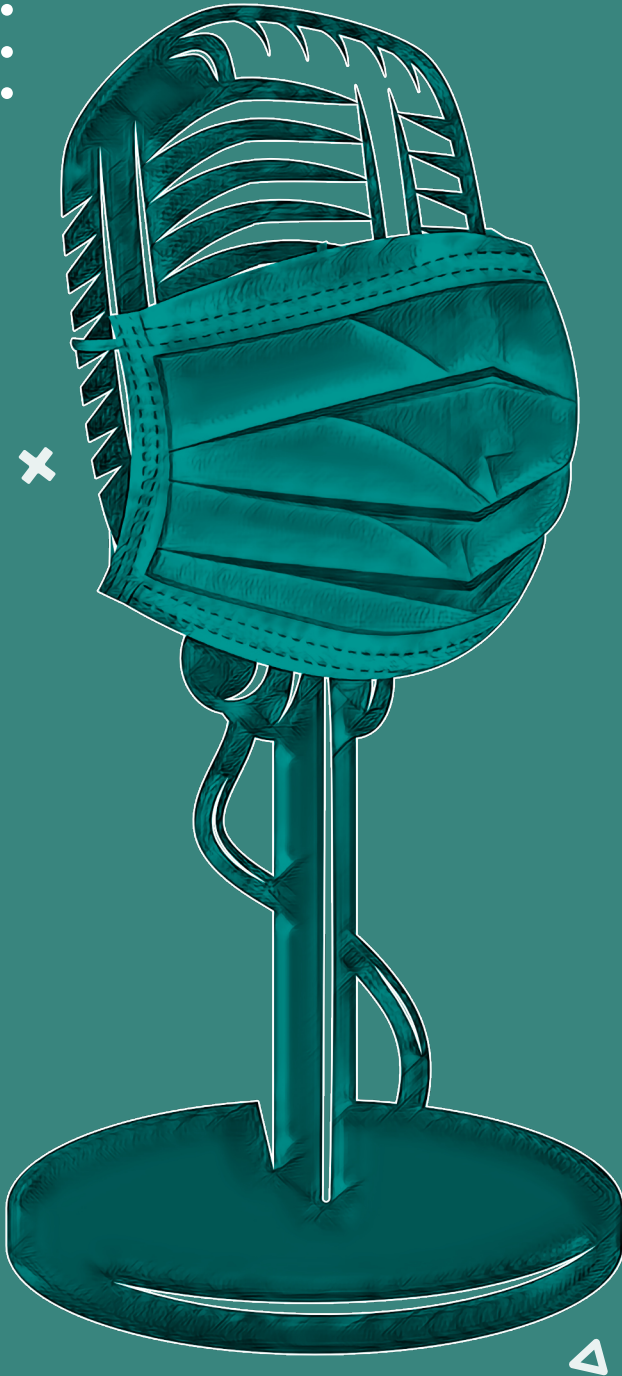
20
20

20
21

RAPORT DE ACTIVITATE

Centrul pentru Jurnalism Independent

www.cji.ro

Facebook.com/Centrul.Jurnalism.Independent

Instagram.com/cji_romania/

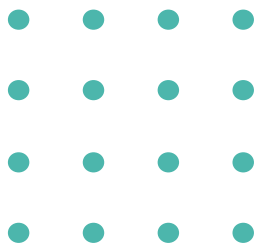
© Centrul pentru Jurnalism Independent, 2022

Centrul pentru Jurnalism Independent este o organizație non-guvernamentală activă de peste 26 de ani în protejarea democrației și a celor care cred în valorile sale. CJI activează în slujba libertății de exprimare și a educației. Peste 32.000 de profesioniști media, 2000 de profesori și 50.000 de elevi au trecut pragul CJI de-a lungul timpului. Pentru mai multe informații despre activitatea CJI, vizitați: <https://cji.ro/>, pagina de Facebook și Instagram.

Cuprins

Introducere	4
Cine suntem	5
Momente importante din 2020	6
Momente importante din 2021	8
In prim-plan	10
Programul de Educație Media: Cum devin tinerii născuți cu smartphone-ul în mână, cetățeni informați și responsabili	
Jurnalul Decretului - trecutul care nu vrea să treacă	
Ce au scos la lumină 20 de materiale despre violența împotriva femeilor	
Jurnal de redacție... în pandemie	
Jurnaliștii care apără democrația	
Echipa CJI	20
Parteneri și susținători	22
Date financiare (2020; 2021)	24

Introducere

Dacă e să fim toți într-o furtună, hai să fim în barca educației media

Pandemia ne-a aruncat într-o mare de necunoscut. Dintr-odată ne-am trezit cu reperate plutind în derivă, fără ca cineva să vadă vreo insulă clară încotro să o apuce. Nu-i de mirare că raportul nostru anual a devenit bienal, pentru că abia după doi ani de pandemie am reușit să ne tragem sufletul, să inspirăm adânc și să înotăm clar, către mal.

Nu eram toți în aceeași barcă, eram doar în aceeași furtună

Unii profitau să câștige voturi, să delapideze fonduri, să lovească cu mai multă brutalitate în cei vulnerabili și cei deveniți peste noapte vulnerabili.

Cu toate elementele cunoscute plutind în derivă pe lângă noi, ne-am adus aminte de ce e bine să ai resursele intangibile, mai mult decât reperate fixe. Pentru că gândirea critică te obligă să reevaluezi constant totul în jur, pentru că reziliența îți aduce aminte că jocul nu s-a terminat, ai luat doar o pauză, pentru că atunci când îți cunoști drepturile ești motivat să lupti ca să nu ți le ia cineva.

Cu toții ne-am adaptat. În paginile următoare veți vedea cum s-a transformat munca jurnaliștilor, cum ne-am ambiționat să scoatem la lumină subiectele pe care alții le voiau uitate și, nu în ultimul rând, ce proiecte și planuri avem ca să formăm o generație care să poată naviga apele tulburi ale dezinformării, ferindu-se de pericolele fake news.

Cristina LUPU

Director executiv

Centrul pentru Jurnalism Independent

Cine suntem?

Misiunea CJI

Centrul pentru Jurnalism Independent este o organizație non-guvernamentală activă de peste 26 de ani în protejarea democrației și a celor care cred în valorile sale.

S-au schimbat oameni, guverne, practici și amenințări. CJI rămâne promotor al valorilor universale și partener al celor care vor să contribuie la consolidarea unei societăți libere și diverse.

26 de ani în slujba libertății de exprimare și a educației. 26 de ani de activism și formare. Peste 32.000 de profesioniști media, 2.000 de profesori și 50.000 de elevi ne-au trecut pragul la CJI de-a lungul timpului. Au învățat de la noi, ne-am dezvoltat odată cu ei.

Continuăm să promovăm valorile democratice fundamentale prin programele noastre pentru o nouă generație.

Când proiectele CJI își ating țintele, oamenii sunt mai aproape de visurile lor. Echipa noastră face ca lucrurile să se întâmple.

Cu viziune pentru ce înseamnă viitorul în libertate de exprimare, jurnalism și educație media, cu pasiune pentru proiecte de anvergură, care să includă cât mai mulți profesioniști și cetățeni, aceasta este echipa noastră.

Interesul public

Credem că informațiile corecte sunt parte din binele societății. Cultivăm responsabilitatea, transparența și echitatea. Acționăm pentru protejarea drepturilor omului și a libertăților cetățenești. Suntem convinși că împreună putem construi un mediu mai bun.

Gândire critică

Încurajăm cetățenii să se implice în comunitate, să pună întrebări și să evalueze informațiile cu ochi critic. Credem că educația media devine indispensabilă într-o lume în care algoritmi ne influențează alegerile mai mult decât oamenii.

Libertate de exprimare

Avem grijă ca oamenii să se poată exprima creativ și responsabil, într-o societate în care libertatea de exprimare este o valoare fundamentală.

Profesionalism

Susținem respectarea celor mai înalte standarde jurnalistice și formarea de profesioniști în domeniu, pentru dezvoltarea unui peisaj media echilibrat.

Inovație

Cultivăm, stimulăm și promovăm inovația în jurnalism, pentru a conecta organizațiile media din România la tendințele globale, astfel încât să acționeze mai eficient și mai sustenabil.

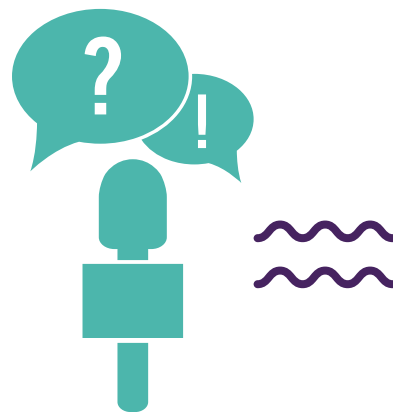
Diversitate

Credem în dezbateră constructivă, în pluralismul ideilor și al opiniilor din spațiul public și ne asigurăm că acestea se fac auzite.

Momente

Importante din 2020

2020

ianuarie

Pe parcursul anilor 2020 și 2021, în cadrul proiectului **Social Media Literacy**, am continuat să dezvoltăm instrumente de învățare bazate pe social media. Profesorii au reușit să își facă lecțiile mai atractive, iar elevii au dobândit nu doar competențele predate la diferitele materii, ci și informații practice despre cum să folosească inteligent social media. **media literacy**

26 februarie

Am publicat studiul **„Conectat la media! Interacțiunea tinerilor din România cu Media”** (perioada 2017-2019). De la 1000 de repondenți, cu vârste între 14 și 19 ani, am aflat că smartphone-ul este, de departe, cel mai utilizat dispozitiv de pe care tinerii accesează internetul și pentru perioadele cele mai lungi (peste 6 ore, mai ales pentru comunicare și divertisment). Pentru a afla informații, internetul este sursa în care tinerii au cea mai mare încredere. Tinerii știu că nu pot avea încredere în toate informațiile care apar pe internet, dar nu știu și cum să le deosebească. **media literacy**

24 martie - 31 iulie

Jurnal de redacție. Serie de 30 de confesiuni în social media în care jurnaliștii din România au povestit despre importanța profesiei și provocările cu care se confruntă în timpul pandemiei. **jurnalism** **media literacy**

5 martie

„Vin alegerile! Ce facem cu datele personale?”. Workshop despre folosirea datelor personale în context electoral. **jurnalism**

3 mai

Ziua Mondială a Libertății Presei. 23 dintre cei mai buni jurnaliști din România au răspuns, în materiale publicate online, la întrebarea „de ce e importantă presa pentru societățile democratice, în special pe timp de criză?”. **jurnalism** **media literacy**

4 - 28 mai

Vizită în redacția virtuală #NEWSROOM. 426 de elevi de liceu și 80 de elevi de gimnaziu din mai multe orașe din România au participat la workshopuri online cu jurnaliști. În cadrul acestora au dezbătut ce înseamnă fake news și cum putem să deosebim știrile false, ce înseamnă meseria de jurnalist, dar și ce este și ce consecințe are plagiatul. **jurnalism** **media literacy**

9 iunie

„De ce avem nevoie de jurnalismul de investigație?”. Workshop la care au participat 15 de profesori, susținut de Paul Radu, jurnalist de investigație la OCCRP. **jurnalism** **media literacy**

4 mai

„Fapte și mituri despre pandemia Covid-19”. Workshop la care au participat 15 profesori, ținut de Codruța Simina, care publică printre singurele newslettere despre dezinformarea din România. **jurnalism** **media literacy**

1 septembrie

Lansarea raportului **„Libertăți fundamentale sub asediu. Stările de excepție creează antecedente periculoase pentru presa din România”** realizat cu sprijinul IFEX. Acesta prezintă, în premieră, concluziile cu privire la cenzură, încălcarea drepturilor la informare și libera exprimare pe durata pandemiei, în perioada martie-iulie 2020, precum și modul în care autoritățile au utilizat fonduri publice pentru a-și promova imaginea. **jurnalism**

16 octombrie

Începem cursul personalizat de pedagogie digitală **„Profesorul 2.0”** alături de trei facilitatori, experți în domeniul educației digitale, de la Profesorul Digital. 20 de profesori și patru membri din echipa CJL și-au dezvoltat competențe de pedagogie digitală de creare a unui program de formare în online. **media literacy**

2020

decembrie

După ce am realizat curriculumul „**Introducere în educație media pentru profesorii de limba și literatura română și discipline conexe**”, un curs de 60 de ore, cu 15 credite, 30 de ore de clase virtuale și alte 30 de ore de învățare autonomă pe platforma de educație media CJI, am semnat și un protocol cu Ministerul Educației și Cercetării. Astfel elevii de liceu din România vor dobândi competențe media, indispensabile într-un context în care interacțiunea cu informația, și, implicit, cu dezinformarea, a devenit parte dominantă a vieții de zi cu zi și a procesului de învățare.

media literacy

noiembrie - decembrie

Dezinformarea în stări de excepție – Kit de supraviețuire. Masterclass format din trei sesiuni în care 21 de jurnaliști din presa locală și națională au descoperit noi modalități de a detecta, verifica și prelucra informația găsită online pe platformele emergente. Aceștia au dezbătut implicațiile etice ale muncii jurnalistice de cercetare din grupurile online închise.

jurnalism

5 noiembrie

Eveniment „**Când supravegherea câștigă alegeri: Utilizarea tehnicilor de micro-targetare în campaniile electorale**”. Am organizat o discuție pe tema micro-targetării politice în campaniile electorale la care a fost invitată Karolina Iwańska, avocată și expertă în politici publice la Fundația Panoptykon (Polonia).

jurnalism

5 octombrie

EAT (Expanding Anonymous Tipping). CJI lansează, alături de FAIR-MediaSind, prima platformă a avertizorilor publici din cultură și mass-media.

jurnalism

octombrie

În anul universitar 2020-2021 am început o **colaborare cu Facultatea de Litere – Universitatea din București**, pentru a dezvolta și implementa, în premieră, două cursuri. La „Introducere în educația media”, în cadrul Masteratului de Didactici ale Disciplinelor Filologice au participat 45 de studenți masteranzi, iar la „Introducere în educație media”, curs facultativ la nivel de licență, semestrul I s-au înscris 130 de studenți.

media literacy

septembrie - noiembrie

jurnalism

Concurs pentru jurnaliști: „**Dermatita atopică – mai mult decât poți vedea**”. 24 de jurnaliști din presa locală și națională au publicat 46 de materiale jurnalistice pe tema dermatitei atopice, cu scopul de a facilita conștientizarea publicului cu privire la această afecțiune și consecințele sale la nivel emoțional și social.

Momente

Importante din 2021

2021

ianuarie

Prin parteneriatul dintre **CJI și Ministerul Educației**, educația media este inclusă în activitatea de predare/învățare a profesorilor și elevilor din ciclul liceal din 100 de școli-pilot din România.

media literacy

25 martie

Eveniment online pentru lansarea raportului **„Discursul iliberal în România anul de excepție 2020”**. Acesta prezintă elementele și propagarea în spațiul public a discursului iliberal practicat în România în timpul pandemiei de coronavirus. De asemenea, oferă și o contextualizare a modului în care a fost gestionată criza sanitară și a rezultatelor alegerilor parlamentare din 2020, și oferă recomandări pentru combaterea acestui tip de discurs.

jurnalism

martie - octombrie

TACTICAL: **Sustenerea siguranței digitale pentru jurnaliști și instituțiile media mici din Europa Centrală și de Sud-Est**. Pe măsură ce jurnaliștii și instituțiile media independente din Europa Centrală lucrează în medii din ce în ce mai dificile, caracterizate de concentrarea proprietății media, nesiguranța locului de muncă, țintirea digitală și spionaj, mulți jurnaliști, mai ales cei independenți, nu au sprijinul necesar pentru a aborda astfel de amenințări. Drept urmare, aceste persoane și organizațiile din care fac parte sunt adesea prost echipate pentru a răspunde și la atacuri online din ce în ce mai complexe. În România, CJI asistă Internews cu recrutarea și selecția de bursieri, coordonarea și implementarea angajamentelor locale și activităților de program conexe.

jurnalism

26 mai - 11 iunie

Peste 1.400 de profesori și 19.000 de elevi au învățat despre teoriile conspirației în cadrul activității **„Educație Media”** pentru tineri, realizată în parteneriat cu UNICEF în România.

media literacy

martie

Am început proiectul trans-european **MEDIADELCOM**, care analizează legătura dintre mass-media și democrație. Proiectul, coordonat de Universitatea din Tartu (Estonia), își propune să dezvolte un instrument de diagnosticare (pe modelul scenariilor multiple) dedicat decidenților, educatorilor, instituțiilor și organismelor de media, dar și experților media și jurnaliștilor.

jurnalism

18 martie - 18 mai

Vizitele în redacția virtuală #NEWSROOM au continuat și în 2021, cu sprijinul Ambasadei Republicii Federale Germania la București. 256 de elevi din 8 orașe (Tecuci, Iași, Snagov, Videle, Târgu Jiu, Curtea de Argeș, Rădăuți și Târgu Secuiesc) au învățat cum să fie detectivi abili în social media.

jurnalism

media literacy

aprilie

Are loc seria de workshopuri „Informare și dezinformare în spațiul media actual” pentru 21 de copii și tineri din Consiliul Național al Elevilor și Boardul Copiilor. După participarea la întâlniri, trei dintre ei au realizat evenimente de informare în școlile lor. Programul de formare a fost bazat pe toolkitul cu același nume, organizat în parteneriat cu UNICEF România.

media literacy

14 - 15 mai

Peste 11.000 de persoane au urmărit online prima ediție a conferinței de Educație Media **„Examenul care se dă în fiecare zi: Cum să treci testul dezinformării prin educație media”** la care au participat Anna Herold, Head of Unit Audiovisual and Media Services Policy, Comisia Europeană, Radu Szekely, Secretar de stat în Ministerul Educației, Ligia Deca, Consilier prezidențial, Departamentul Educație și Cercetare, Monica Anisie, Președinte Comisia pentru învățământ din Senatul României, Pieter Built, Reprezentantul UNICEF în România, precum și profesori și elevi implicați în program.

media literacy

2021

1 septembrie

Publicăm **profilul de competențe ale cetățeanului educat media** realizată la începutul anului 2021 de CJJ, cu sprijinul Prof. univ. dr. Anca Nedelcu.

media literacy

septembrie

Publicăm ghidul pentru profesori **„Drepturile și siguranța copiilor în mediul online”**. Acesta cuprinde un set de materiale utile profesorilor de liceu și este structurat pe 25 de concepte precum: informare, dezinformare, dreptul la viața privată, cyberbullying, hate speech și predatori online.

media literacy

iunie

Publicarea raportului **„Jurnalismul în 2021: o cursă cu obstacole și cu tot mai puțini câștigători”**. Un nou studiu despre starea presei în perioada pandemică, ce arată care este adevăratul preț al meseriei de jurnalist, dar și costul pe care trebuie să-l suporte societatea în absența unor surse de informare credibile.

jurnalism

septembrie - noiembrie

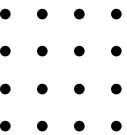
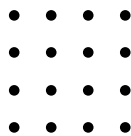
Organizăm **concursul pentru jurnaliști: „Epidemia ignorată - de ce e importantă vaccinarea antigripală pentru adulții sănătoși”**. Scopul acestuia a fost de a atrage atenția asupra vaccinării antigripale, singura soluție pentru evitarea îmbolnăvirii grave și pentru dezvoltarea imunității în cazul gripei sezoniere. 30 de materiale jurnalistice din presa scrisă și audiovizuală au fost înscrise în concurs de jurnaliști din redacții locale și naționale.

jurnalism

mai

Începe proiectul **Inmedia - Educație media incluzivă pentru tineri**. Ne dorim să consolidăm noțiunile de educație media ale tinerilor din medii defavorizate și să-i facem mai imuni la dezinformare, printr-un program de formare adresat lucrătorilor de tineret care colaborează în mod direct cu ei. Proiectul constă în dezvoltarea de produse intelectuale, într-o serie de întâlniri de multiplicare, workshop-uri de testare și un training of trainers.

media literacy

În prim-plan

Programul de Educație Media:

Cum devin tinerii născuți cu smartphone-ul în mână, cetățeni informați și responsabili

În „satul global” a lui Marshall McLuhan, Internetul ne-a transformat în vecini virtuali oricând și oriunde, iar mesajele media se împletesc din ecrane în viețile noastre. Să știi să îți găsești drumul și să-i ghidezi și pe alții în ițele lumii în care datele se mișcă amețitor este o abilitate esențială.

Când am început programul de Educație Media, ne-am propus ca, până în 2030, 30% din totalul de elevi de liceu să poată deosebi ce e fake și ce e news. Să devină cetățeni informați și responsabili, să poată filtra informației din mediul online și offline, să distingă faptele de dezinformare, să deconstruiască mesajele media și să interacționeze responsabil cu rețelele sociale. Și pentru a atinge acest obiectiv, știam că profesorii vor fi aliații noștri de bază.

Potrivit unui studiu CJL privind abilitățile de interacțiune și de utilizare media ale tinerilor (14-19 ani), majoritatea (90%) utilizează Internetul, cu precădere platformele de socializare, ca sursă primară de informații. 75% știu că nu pot avea încredere în toate informațiile de pe Internet, însă nu știu cum să le deosebească pe cele în care pot avea încredere. Tinerii cred informațiile care sunt clare și ușor de înțeles (77%), dacă vin dintr-o sursă de încredere (75%), provin de pe Internet (50%) și dacă nu le contrazic convingerile (69%).

”

Proiectul acesta a venit ca o mână. Simt că m-am schimbat eu. E primul pas necesar în formarea unui profesor: întâi să reușească să se schimbe pe el, atunci când este vorba de concepte noi, pentru a fi apoi foarte convingător și a-i sensibiliza pe copii să înțeleagă cât de mult e nevoie să-și dorească ei să se schimbe.[...] Nu îi pregătim pentru bacalaureat. Îi pregătim pentru viață,

*spune **Cristina Gherman**, profesor de limba și literatura română, participantă în program.*

Zi de zi, ei sunt supuși, fără să-și dea seama, unui examen pentru care sunt nepregătiți.

Mediul online le testează mereu vigilența prin știri false, dezinformare și tentative de manipulare. Iar gândirea critică e cea mai importantă competență pe care trebuie să și-o exerseze pentru a nu pica acest test.

În acest context, protocolul semnat cu Ministerul Educației și Cercetării la finalul lui 2020 a fost, probabil, cel mai important pas mic pentru Educația Media și un adevărat salt pentru generația de mâine. Pentru că așa, cursul nostru - „Introducere în educație media pentru profesorii de limba și literatura română și discipline conexe” - a ajuns în 2021 în 100 de școli-pilot din România. Încă 226 profesori au urmat programul și au integrat Educația Media în orele de curs pentru mai mult de 22.000 elevi.

”

„Calibrarea, reconfigurarea după astfel de cursuri e una grozavă. Recunosc că îți trebuie curaj să o faci și să o accepți”

spune cu sinceritate **Carmen Ion**, profesoară de limba și literatura română, iar Anamaria Ghiban, tot profesoară de limba și literatura română admite că: „Înainte de a dărâma stereotipuri mi-am dărâmat mie niște prejudecăți, pe care le aveam și nu știam că le am”.

Trăgând linie, mulțumită celor **3.000 de profesori care au urmat programul CJI de Educație Media**, **50.000 de elevi** sunt azi pregătiți să facă față celui mai greu examen.

Proiect: Educație media media literacy

Parteneri: Romanian-American Foundation - partener strategic, UNICEF în România - susținător

Finanțatori: Romanian-American Foundation (ianuarie 2017 - decembrie 2023), UNICEF în România (decembrie 2020 - iunie 2021), Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (2020 - martie 2021), Ambasada Republicii Federale Germania în România (martie - noiembrie 2021), Ambasada SUA în România (septembrie 2021 - mai 2022), IFEX

Perioadă: 2017 - 2030

Buget pentru 2020 - 2021: 236.000 USD - RAF, 230.565 lei - UNICEF, 30.600 lei - Ambasada Marii Britanii în România, 4.075 euro - Ambasada Republicii Federale Germania în România, 24.700 USD - Ambasada SUA în România

Rol CJI: Lead

În prim-plan

Jurnalul Decretului, trecutul care nu vrea să treacă

Înteruperea voluntară a cursului sarcinii stârnește controverse legale, polemici sociale și dezacorduri deloc cordiale de secole bune. Începând cu toamna anului 1966, ceaușismul, stăpân peste corpurile și deciziile femeilor, a lăsat în urmă între 10.000 și 20.000 de femei care au murit ca urmare a Decretului 770.

O parte dintre acestea se regăsesc în Jurnalul Decretului. Rezultatul a zeci de discuții purtate de reporteri cu medici, asistente, moașe, specialiști în asistență socială și mame, femei care au supraviețuit Decretului. Este un proiect jurnalistic prin care Alina Calistru, Cristina Foarfă, Maria Cîrstea, Adrian Cîțu, Livinia Jelea, Diana Oncioiu, Vlad Stoicescu, Diana Meseșan și Octavian Coman au colectat informații despre cutumele actuale și lipsa educației sexuale în școli, și au documentat istoricul sarcinilor obligatorii din Comunism, totul pentru a înțelege mai bine impactul Decretului comunist și cum a format societatea de azi. Pentru că avortul limitat legal, din inițiativă politică, medicală sau religioasă, nu e doar povestea de ieri. Poate fi și povestea de mâine.

”

„Anul e 1980.

Ai 25 de ani și locuiești într-un cartier industrial dintr-un oraș de provincie. Împarți un apartament de două camere cu soțul tău și copilul vostru, în vârstă de doi ani. Ești o femeie însărcinată. Nicolae Ceaușescu este de 15 ani secretarul general al Partidului Comunist, iar de șapte ani ocupă și funcția de președinte al republicii. Raiul ceaușist e obligatoriu pentru toată lumea. Chiar și pentru nenăscuți. În România, avortul este interzis din 1966, iar sarcina e o datorie față de societate.

Dar tu nu vrei să păstrezi copilul.

Ai două opțiuni. Prima e să îți provoci singură avortul. Ai auzit de tot felul de amestecuri pe care trebuie să le înghiți, dar și de plante pe care ți le poți introduce în uter. (...) A doua opțiune ar fi să apelezi la cineva pentru chiuretaj. Dar asta costă mult și e foarte riscant. (...) Faci rost de sondă, seringă, ser fiziologic. Îți pui sonda, o introduci până când crezi că a intrat în col, așa ți s-a transmis. Apoi bagi cu seringă ser fiziologic. Apoi aștepți.

Trece o zi, trec două, trec trei. Nu se întâmplă nimic. Mai încerci o dată. Oare de câte ori poți încerca? De trei ori, de patru ori? De fiecare dată, nu se întâmplă nimic. Probabil nu faci bine ceva.

Se fac deja trei luni, iar tu ești încă însărcinată. (...)

Ziua în care naști se prăvălește ca o fatalitate. Nu o vei uita niciodată. Durerea e cumplită, iar asistentele țișă la tine că nu împingi suficient de tare. Leșini de durere și efort. Te trezești în palme. Medicul strigă la tine: dacă nu împingi o să omori copilul. Și apoi simți cotul în burtă. Îl simți în tot corpul. Urli de durere. Până atunci ai încercat să nu faci gălăgie. Ești la mâna sistemului, dar vrei totuși să trăiești, să ieși de acolo vie.

După țipătul tău se aude cel al bebelușului. Nu-l vezi, doar îl auzi. Oare e bine? Nu-ți spune nimeni nimic. Cineva strigă că e fată. E tot ce aflu. Apoi copilul dispăre. Ți-l aduc abia a doua zi. Înainte să ți-l pună la sân te dau cu spirt, să nu cumva să infectezi copilul. Te lasă doar câteva minute cu el. Apoi ți-l iau din nou.

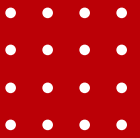

Primești vreo sută de zile de concediu maternal. Intervalul se calculează strict: sunt incluse în el și zilele libere de dinainte de naștere. Apoi te întorci la muncă. O chemi pe mama ta de la țară să te ajute. Acum stați cinci în apartamentul de două camere. De la fabrică ai voie să iei câte o pauză să vii acasă să alăptezi. Nu o faci. E imposibil. Faci 30 de minute doar pe drum.

După o lună, mama ta decide să se întoarcă la țară. Fetița adusă pe lume pentru că așa a vrut Partidul are deja patru luni. Îți implori mama să o ia cu ea, căci nu ai cum să te descurci. Vei veni la fiecare final de săptămână să o vizitezi.

Scenariul de mai sus nu e o plăsmuire”.

(Fragmente din articolul „Sarcină obligatorie de la Partid”, de Diana Oncioiu, Diana Meseșan; publicat pe 4 noiembrie 2021)

<https://jurnaluldecretului.ro/despre-proiect/>

<https://decreechronicles.com/>

jurnalism

Proiect: Jurnalul decretului

Finanțator: Essensys Software

Perioadă: ianuarie - decembrie 2021

Buget: 25.000 euro

Rol CJ: coordonator al proiectului

În prim-plan

Ce au scos la lumină 20 de materiale despre violența împotriva femeilor

Violența împotriva femeilor e deseori un subiect ignorat de presă, iar pentru statul român, doar o bifă birocratică. Între aceste două repere, există însă nenumărate ramificații. Lipsa reacției comunitare față de manifestările violenței sexuale. Orfelinele care scot pe bandă rulantă victime pentru traficanți. Pedepse aproape inexistente pentru agresori: din 5 infracțiuni sexuale sesizate la poliție, 4 sfârșesc fără dispoziții de trimitere în judecată a unui agresor. Pasarea responsabilității între instituții, în condițiile în care în fiecare zi două minore nasc în spitalele publice din sud-estul României. Violența împotriva femeilor folosită ca ramă pentru fotografiile politice victorioase. Frica de a vorbi despre violența împotriva femeilor.

Toate acestea au fost scoase la iveală și prezentate de opt jurnaliști din presa centrală și locală susținuți de CJJ pe parcursul unui an de zile. Sub coordonarea editorială a lui Vlad Stoicescu din echipa Dela0.ro, jurnaliștii Diana Oncioiu (Dela0.ro), Tudor Chiriac (Monitorul de Botoșani), Andreea Pavel și Cristian Andrei Leonte (Info Sud-Est), Vasile Hotea Fernezan (TVR Cluj), Ionuț Benea (Ziarul de Iași), Jakab Villo Hanga, (Átlátszó Erdély) au publicat 20 de materiale jurnalistice în română și maghiară.

Dintre acestea, materialul Dianei Oncioiu, ce redă povestea a trei fete traficate și a unicului lor refugiu - „Două mii de persoane s-au atins de mine” - a fost distins cu Premiul pentru Reportaj la cea de-a 10-a Ediție a Premiilor Superscrieri. Premiul pentru Investigație a fost câștigat cu textul „Blândețea zeiței legate la ochi”, realizat de toți reporterii implicați în proiect, ce documentează felul în care din cinci infracțiuni sexuale sesizate la poliție, patru sfârșesc fără dispoziții de trimitere în judecată a unui agresor.

Redăm câteva pasaje din materialele lor, mai jos:

2 iunie, 2021:

„În medie, două minore au născut în spitalele de stat din sud-estul României în fiecare din cele aproape 2200 de zile cuprinse în intervalul 2015-2020. Aproape 4600 de fete sub 18 ani au devenit mame, în perioada menționată, în județele Constanța, Tulcea, Galați, Brăila, Călărași și Ialomița, arată date colectate de jurnaliști în cadrul proiectului Media X Files. Mai bine de un sfert din cele 4600 de minore aveau la momentul nașterilor sub 16 ani. Doar jumătate dintre nașterile menționate au fost înregistrate – pe fondul unor sesizări instituționale – de structurile județene de asistență și protecția copilului (DGASPC) din regiune, cele care ar trebui să gestioneze anchetele sociale întocmite în astfel de situații.”

> [\[material integral\]](#)

5 iulie, 2021:

„E posibil ca un copil să fie abuzat în familie în România chiar și atunci când instituțiile statului bifează activități de monitorizare a respectivei familii? În căutarea unui răspuns, am documentat cronologia unui astfel de abuz. Unul care nu ar fi trebuit să se întâmple, dar care a avut loc chiar sub privirile pasive ale autorităților publice locale. Instituțiile se apără astăzi cu argumentul că victimei „îi mai plăcea să mintă”.

> [material integral]

8 iulie, 2021:

„Niciuna dintre cele 18 parlamentare (n.r. din 84 de solicitări trimise) care au răspuns solicitării Media X Files nu a negat că violența împotriva femeilor este un fenomen omniprezent în România. Cele mai multe susțin că au constatat că, deși există câteva progrese, manifestările de violență împotriva femeilor sunt abordate în continuare ca probleme secundare, periferice.” [material integral]

> [material integral]

jurnalism

Proiect: Media X Files - violența împotriva femeilor pe agenda publică

Finanțator: Ambasada Regatului Țărilor de Jos în România, prin Fondul pentru Drepturile Omului

Perioadă: 1 octombrie, 2019 - 30 iunie, 2021

Buget: 35.000 euro

Rolul CJI: coordonator al proiectului și organizatorul unei dezbateri pe tema violenței împotriva femeilor și implicarea sau lipsa de implicare a statului român.

În prim-plan

Jurnal de redacție... în pandemie

”

„Înainte – pericolul era să nu afli, acum – marele pericol este să afli lucrurile greșite”.

Cristi Grosu, Cursdeguvernare.ro

În martie 2020, pandemia și crizele medicale au lovit România, iar noi toți, distanțați social, izolați la domiciliu, am aprins televizoarele, ne-am conectat online căutând constant vești, informații și răspunsuri pentru a înțelege noua realitate în care ne aflăm.

”

„Presa ne ajută să nu ne rătăcim în haosul de informație în care trăim.”

Andra Matzal, Scena 9

„Jurnalismul ne ajută să vedem realități diferite de ale noastre.”

Oana Maria Filip, Decât o Revistă

Autoritățile au redus accesul la informații prin pachetele de măsuri care vizau stoparea răspândirii virusului. Iar românul, poet priceput la politică și fotbal, acum știa totul și despre virusuri și vaccinuri.

x

o

”

Rolul jurnalismului e să ne ferească de minciuni, de minciunile pe care ni le spun alții și de cele pe care ni le spunem noi

Diana Meseșan, Libertatea

Declarațiile oficiale oferite stângaci de autorități nu erau suficiente pentru a desluși situația care se schimba de la o oră la alta. Așa că ne-am bazat pe reporteri să ne ofere claritate.

”

„Pentru că eu cred că asta trebuie să facă jurnaliștii: trebuie să răspundă unor întrebări și trebuie să fie acolo unde publicul nu poate ajunge.”

Adelin Petrișor, TVR

„De aceea e nevoie de presă: să stea cu ochii și pe politicianul care ne cheltuiește banul, și pe instituțiile de control, care se fac că îl verifică.”

Alex Nedea, Recorder

”

„Trebuie să avem grijă însă cu toții de unde ne informăm și să luptăm pentru informare și nu pentru dezinformare”

Carla Tănăsie, Digi24

Într-o perioadă dificilă pentru toți, cu pericolul unei boli pentru care nu se știa încă un tratament, când redacțiile se luptau să rămână deschise, jurnaliștii trebuiau să-și înfrunte propriile frici și anxietăți pentru a-și îndeplini rolul asumat, de bună voie, în societate.

În acest context, printre picături, ei ne-au povestit în 30 de episoade de Jurnal din redacție provocările întâmpinate, eforturile necesare pentru a prezenta faptele cât mai clar, dar și ce-i motivează. Iar de Ziua Mondială a Libertății Presei, am făcut tot posibilul să reamintim tuturor, inclusiv lor, că jurnaliștii sunt importanți.

”

„Ziua Mondială a Libertății Presei a fost în vremuri grele. Nu cred că cineva a avut chef să sărbătorească, dar cumva CIJ ne-a forțat să ne oprim câteva minute și să ne amintim de ce facem treaba asta, ce lipsește și de ce are nevoie jurnalismul. Și, în acest fel, ne-am dat seama că nu suntem atât de puțini jurnaliști care vor să facă treaba așa cum ar trebui să fie făcută. Și asta nu este puțin într-o criză pe care mass-media a simțit-o atât de puternic.”

Diana Oncioiu, Dela0.ro

jurnalism

media literacy

Proiect: “Information save lives” - Supporting Journalism through media Literacy in times of Crises

Finanțator: Ambasada Statelor Unite ale Americii la București

Perioadă: aprilie - iulie 2020

Buget: 10.000 usd

Rol CJJ: Coordonator al proiectului

În prim-plan

Jurnaliștii care apără democrația

Perioadele de criză sunt, poate, cele mai fertile pentru a dezinforma, pentru a instala panica și a dezbină comunitățile, tocmai pentru a putea manipula societatea în funcție de agenda proprie. La puțin timp după ce am început proiectul „Libertatea presei - pilon pentru democrație”, aveam să fim puși, nu doar noi, ci întreaga lume, să dăm un examen care să ne testeze toate cunoștințele și abilitățile dobândite.

Democrația deja zdruncinată de efectele sociale și economice ale pandemiei a devenit mediul perfect pentru popularizarea unor idei extremiste. Discursul iliberal a devenit instrumentul preferat al clasei politice pentru a-și atinge scopurile, atât în timpul alegerilor generale, cât și al celor locale.

Grupurile vulnerabile au devenit peste noapte țapi ispășitori pentru apariția și transmiterea virusului. Drepturile și reprezentarea politică a femeilor și a minorităților de gen sau etnice au fost constant puse sub semnul întrebării de către clasa politică, fără a lua în considerare cum sunt afectați acești oameni.

În acest context, pentru a sprijini jurnaliștii care apără democrația, am lansat studiul „Discursul iliberal în România anul de excepție 2020” și raportul despre starea mass-media - „Jurnalismul în 2021: o cursă cu obstacole și cu tot mai puțini câștigători”. Tot pentru ei, am organizat împreună cu echipa First Draft un masterclass. În cadrul a trei sesiuni, 21 de jurnaliști și-au perfectat tehnicile de căutare și monitorizare a informației, de încetinire a dezinformării și de monitorizare a platformelor emergente. Nu în ultimul rând, am susținut jurnaliștii Press One în lupta cu dezinformarea. Aceștia au realizat o serie de materiale care să spulbere cele mai populare mituri cu privire la vaccin, pandemie, dar și alegeri.

În 2021, am organizat două întâlniri între manageri și jurnaliști din presa centrală și locală și avocata Diana Hatneanu pentru a răspunde la întrebările profesioniștilor și a clarifica aspecte legate de principalele probleme identificate în urma analizei „Mass media și justiția - analiza situației curente”.

jurnalism

Proiect: „Libertatea presei - pilon pentru democrație”

Finanțator: Fundația Friedrich Naumann pentru Libertate (FNF)

Perioadă: ian 2019 - decembrie 2023

Buget pentru 2020 - 2021: 45.000 euro

Rolul CJI: Coordonatorul proiectului

Echipa CJI

Cristina Lupu - Director executiv

Cristina Jamschek - Director de programe

Ioana Avădani - Formator și Președinte al CJI

Bianca Oanea - Expert media și comunicare

Ioana Dumitrescu - Manager de proiect - educație media

Bianca Rus - Asistent de proiect

Anca Banciu - Asistent administrativ (01.05.2019 - 31.07.2021)

Dumitrița Holdiș - Manager de proiect - libertate de exprimare (16.03.2020 - 31.12.2020)

Mihaela Pop - Manager de proiect - avertizori de integritate (27.02.2020 - 31.01.2021)

Andreea Floroiu - Manager de proiect - educație media (23.06.2020 - 30.11.2021)

Alexandra Rădulescu - Brand Manager (22.02.2021 - 31.10.2021)

Monica Călinescu - Specialist comunicare (decembrie 2021-februarie 2022)

Mulțumiri:

Voluntarilor...

Vasile Decu

Gheorghe Lupu

Elisa Podaru

Prietenilor care ne-au ajutat pro bono...

Toma

Edit Gyenge

Maria Popistașu

Ada Solomon

Alecu Solomon

Formatorilor și experților din Programul de Educație Media...

Daniela Anghelescu

Dragoș Apostu

Liviu Bărbulescu

Irina Căpățînă

Mihaela Condrat

Horia Corcheș

Irina Georgescu

Anamaria Ghiban

Diana Ghindă

Monica Halaszi

Julia Nagy

Prof. univ. dr Anca Nedelcu

Bianca Neșiu

Ciprian Nistor

Prietenilor care ne-au facilitat vizitele în redacții...

Vizită în redacția Virtuala 2020: **Codruța Simina** (Misreport), **Cătălin Moraru** (Monitorul de Botoșani), **Cristian Leonte** (Info Sud-Est), **Diana Ōncioiu** (DelaO.ro), **Vlad Ursulean** (Casa Jurnalistului), **Alex Nedea** (Recorder), **Costin Ionescu** (EduPedu), **Attila Biro** (RISE Project).

Vizită în redacția Virtuala 2021: **Anca Spănu** (Viața Liberă), **Mona Dirțu** (Monday Memo), **Codruța Simina** (Misreport), **Julia Nagy** (Europa FM).

Parteneri și susținători

Rezultatele prezentate în acest raport nu ar fi fost posibile fără partenerii noștri, pe care îi vom prezenta în rândurile de mai jos și cărora dorim să le mulțumim.

Romanian American Foundation este, din 2017, partenerul strategic de dezvoltare al Programului de „Educație Media”. Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord la București a contribuit, de asemenea, în 2020 la program.

Din decembrie 2020, **UNICEF în România** devine unul dintre partenerii CJI în implementarea programelor de educație media.

Ambasada Statelor Unite la București a susținut în 2020 și 2021 proiectele Informațiile salvează vieți - educația media sprijină jurnalismul în vremuri de criză și Programul de educație media pentru profesorii de limba engleză.

Ambasada Republicii Federale Germania în România a sprijinit continuarea în 2021 a Vizitelor în redacția virtuală pentru elevii de liceu din 8 orașe din România.

Proiectul internațional Inmedia este finanțat prin **Programul Erasmus+ al Comisiei Europene**, la fel și programul Social Media Literacy, în care CJI este partener.

IFEX susține proiectele CJI referitoare la libertatea de expresie. În 2020 și 2021, IFEX a fost instrumental pentru noi, prin sprijinul acordat proiectelor care vizau protejarea libertății de exprimare în vremuri de criză.

Ambasada Regatului Țărilor de Jos în România a susținut financiar MediaX Files - proiectul jurnalistic despre violența împotriva femeilor.

Fundația Naumann pentru Libertate România și Moldova sprijină proiectele destinate jurnaliștilor și protejării libertății de exprimare. Proiectul Starea mass media din România a continuat și în 2020 și 2021.

Programul Jurnalul Decretului a fost realizat cu sprijinul financiar al companiei **Essensys Software**.

Comisia Europeană, prin programul pentru cercetare și inovare Horizon 2020, finanțează proiectul trans-european MEDIADELCOM, pe care CJI îl implementează în România în perioada martie 2021 - februarie 2024 și a finanțat prin Fondul de Securitate Internă a Uniunii Europene, proiectul european Expanding Anonymous Tipping (EAT) în perioada ianuarie 2018 - ianuarie 2021.

Compania Sanofi România a susținut financiar concursurile editoriale despre dermatita atopică (2020) și vaccinare antigripală (2021).

CJI este partenerul local al **Internews** în implementarea proiectului TACTICAL: Susținerea siguranței digitale pentru jurnaliști și instituțiile media mici din Europa Centrală și de Sud-Est. Proiectul este finanțat de Departamentul de Stat al SUA.

2020

Date financiare

Venituri (lei): **957,991.72**

Romanian American Foundation

349,988.02

Fundația Friedrich Naumann pentru Libertate România și Moldova

146,485

European Comission - Internal Security Fund Police

110,827.37

Ambasada Regatului Țărilor de Jos în România

85,507.97

IFEX

59,642.39

Programul Erasmus+ Action: Strategic Partnerships for school education

45,468.55

Ambasada Statelor Unite la București

38,425.5

Sanofi România

31,971.72

Contracte de sponsorizare*

31,810.81

Venituri financiare diverse (diferențe de curs valutar etc.)*

23,929.57

Servicii furnizate de CJI: training, consultanță etc.

22,428.92

Privacy International

11,505.9

Cheltuieli (în funcție de temele programelor CJI) **938,118.53**

drepturi fundamentale

110,827.37

12%

jurnalism

357,541.9

38%

50%

media literacy

469,749.26

notă: *altele decât cele deja detaliate

2021 Date financiare

Venituri (lei): **1,301,946.23**

Romanian American Foundation

497,250.91

UNICEF în România

220,669.72

Ambasada Regatului Țărilor de Jos în România

104,455.29

Essensys România

86,331.75

Fundația Friedrich Naumann pentru Libertate România și Moldova

80,351.78

Venituri financiare diverse (diferențe de curs valutar etc.)*

55,689.28

Programul Erasmus+ Action: Strategic Partnerships for youth

49,977.88

IFEX

49,313.9

Internews

36,843.18

Sanofi România

35,794.26

European Comission - Horizon 2020

32,943.24

Servicii furnizate de CJI: training, consultanță etc.

25,619.55

European Comission - Internal Security Fund Police

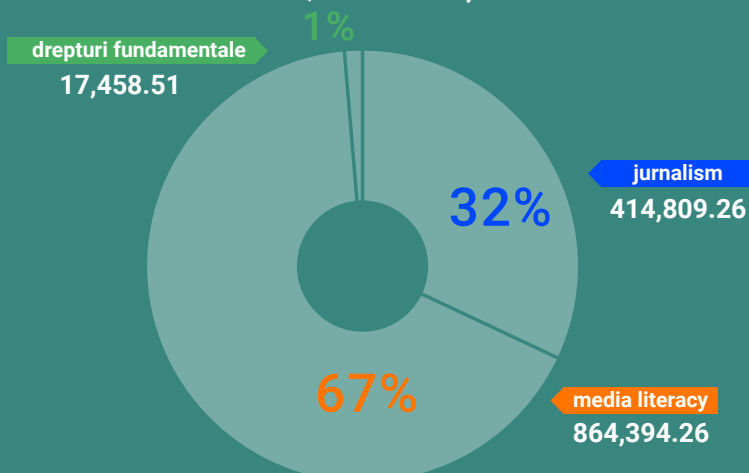
17,458.51

Contracte de sponsorizare*

9,246.98

Cheltuieli (în funcție de temele programelor CJI) **1,296,662.54**

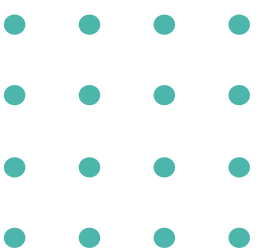
notă: *altele decât cele deja detaliate

x

o

△

CENTRUL PENTRU
**JURNALISM
INDEPENDENT**

www.cji.ro

 [Facebook.com/Centrul.Jurnalism.Independent](https://www.facebook.com/Centrul.Jurnalism.Independent)

 [Instagram.com/cji_romania/](https://www.instagram.com/cji_romania/)